

FIȘA DISCIPLINEI
An universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918”
1.2. Facultatea	Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	Științe Juridice și Administrative
1.4. Domeniul de studii	Științe Juridice
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Drept

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	DREPTUL MEDIULUI	2.2. Cod disciplină	DR III 5
2.3. Titularul activității de curs	Dr. BOGDAN Manole Decebal		
2.4. Titularul activității de seminar	Dr. BOGDAN Manole Decebal		
2.5. Anul de studiu	III	2.6. Semestrul	I
		2.7. Tipul de evaluare (C- Colocviu)	C
		2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					2
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					-
Examinări					2
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	44
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	100
3.10 Numărul de credite	4

4. Precondiții

4.1. de curriculum	<i>Dreptul Mediului va fi studiat după parcurgerea cursurilor la: Teoria Generală a Dreptului, Drept Civil (drepturi reale), Drept Civil (teoria obligațiilor) Drept administrativ, Dreptul Constituțional, Drept internațional Public și Dreptul Comunitar European</i>
4.2. de competente	Utilizarea corectă a cunoștințelor de bază din domeniul juridic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală cu Videoproiector, Computer</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului	<i>Sală dotată cu tablă magnetică</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C2.1. (4/1 credite) utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigelor și metodologiilor din domeniul juridic. Explicarea clară și corectă a actelor normative relevante pentru Mediu C2.2. (4/1 credite) Aplicarea legislației românești, a legislației Uniunii Europene și a celorlalte instrumente de drept internațional. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului pentru explicarea
-------------------------	---

	<p>adoptării diverselor acte normative și administrative în domeniul Dreptului Mediului. Utilizarea principalelor baze de date referitoare la acte normative din România și Uniunea Europeană pentru identificarea celor mai importante norme relevante pentru diverse aspecte concrete ale funcționării unor instituții și/sau structuri administrative în domeniul Mediului</p> <p>C2.3. (4/1 credite) Aplicarea cunoștințelor necesare pentru culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă concretă de drept.</p> <p>C2.4. (4/0,5 credite) Analizarea, compararea și ordonarea prevederilor legale/normative, potrivit criteriilor de importanță și/sau urgență</p> <p>C2.5. (4/0,5 credite) Elaborarea unor proiecte de perfecționare a comunicării în domeniu, valorificând bunele practici existente la nivel european</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale</p> <p>CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea cu activități în echipă prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală</p> <p>CT3 Autoevaluarea în formarea profesională și identificarea resurselor și a modalităților de formare și dezvoltare profesională și personală în scopul activării în piața muncii</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Definirea conceptelor, explicarea clară și corectă a actelor normative relevante pentru Protecția Mediului și Dezvoltării durabile;</p> <p>Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului Dreptul Mediului pentru explicarea cauzelor adoptării diverselor acte normative și administrative;</p> <p>Analizarea, compararea și ordonarea prevederilor legale/normative, potrivit criteriilor de importanță și/sau urgență;</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>Utilizarea principalelor baze de date referitoare la acte normative ce reglementează Legislația de Mediu din România și Uniunea Europeană pentru identificarea celor mai importante norme relevante pentru diverse aspecte concrete ale funcționării unor instituții de Mediu și/sau structuri administrative în domeniul Mediului</p> <p>Elaborarea unor proiecte de perfecționare a comunicării în domeniu, valorificând bunele practici existente la nivel european</p> <p>Redactarea diferitelor tipuri de acte juridice.</p>

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Obs
<p>1. Dreptul Mediului – cadru general de manifestare</p> <p>Noțiuni introductive privind protecția mediului înconjurător.</p> <p>Noțiunea de mediu (atmosfera, sol, subsol, apă, poluare, deșeuri)</p> <p>Noțiunea de resurse naturale</p> <p>2. Dreptul Mediului ca ramură autonomă de drept</p> <p>Formarea și dezvoltarea Dreptului Internațional al Mediului</p> <p>Principii etice în legislația Mediului</p> <p>3. Raporturi juridice de Drept al Mediului</p> <p>Definiție și caractere specifice</p> <p>Izvoarele raportului juridic de drept al mediului</p> <p>Calitatea subiectelor raportului juridic</p> <p>Categoriile de raporturi de drept al mediului</p> <p>Conținutul raportului juridic de drept al mediului</p> <p>Obiectul raportului juridic de drept al mediului</p> <p>4. Raporturile juridice privind protecția factorilor abiotici ai mediului</p> <p>Domenii de protecție a Mediului</p> <p>Dreptul mediului și APA</p> <p>Dreptul Mediului și AERUL (Atmosfera)</p> <p>Dreptul Mediului privind SOLUL și Subsolv</p>	<p>Prelegere, Discuții, Studii de caz</p>	

<p>5. Raporturile juridice privind protecția resurselor naturale și conservarea durabilă a biodiversității Protecția mediului în așezările umane Populația și Mediul Înconjurător Reglementări juridice pentru Dezvoltarea durabilă a mediului Reglementări juridice privind Protecția și Dezvoltarea durabilă a agriculturii (Regimul Juridic privind agricultura ecologică și a substanțelor fitosanitare) Protecția și dezvoltarea durabilă a fondului forestier și a altor forme de vegetație terestră. Reglementări juridice pentru protecția faunei și a fondului piscicol Reglementări specifice pentru inventarierea, clasificarea, protecția și conservarea ariilor naturale</p> <p>6. Poluarea și Deșeurile Legislația internațională în circulația deșeurilor toxice Regimul juridic comunitar privind deșeurile Legislația română privind deșeurile</p> <p>7. Proceduri de reglementare a activităților umane și economice ce au impact asupra Mediului înconjurător. Instituții de reglementare din Uniunea Europeană în domeniul Mediului Acte normative europene (Regulamente, Directive, etc.) în domeniul Mediului înconjurător Instituțiile de reglementare și control în domeniul Mediului din România Acte administrative de autorizare în domeniul mediului înconjurător Auditul de Mediu</p> <p>8. Dreptul mediului privind substanțele chimice, preparate chimice și deșeuri de orice fel Regimul juridic al substanțelor chimice și preparatelor periculoase în dreptul internațional, comunitar și intern Reglementarea activităților nucleare în dreptul internațional, comunitar și intern Regimul juridic al deșeurilor Regimul Juridic al transporturilor de deșeuri și a mărfurilor periculoase Regimul juridic al stupefiantelor și a altor substanțe psihotrope</p> <p>9. Dreptul mediului privind protecția poluării nucleare Poluarea radioactivă și protecția împotriva radiațiilor Particularitățile poluării cu radiații Principiile și condiții de desfășurare a activităților nucleare Cooperare internațională privind energia nucleară și protecția împotriva poluării radioactive</p> <p>10. Răspunderea juridică în dreptul mediului Răspunderea pentru prejudicii aduse mediului conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 185/2005 cu modificările și completările ulterioare Răspunderea de mediu. Prevenire și repararea prejudiciilor Răspunderea civilă delictuală Răspunderea contravențională Răspunderea penală</p> <p>11. Dreptul internațional al Mediului înconjurător Instituții internaționale; Conferințele mondiale în domeniul protecției mediului și principalele documente adoptate Răspunderea Subiectivă Răspunderea subiectivă Răspunderea pentru daune produse patrimoniului comun universal</p>	<p>Prelegere, Discuții, Studii de caz</p>	
---	---	--

8.2 Bibliografie

1. **Mircea DUȚU** - *Dreptul Mediului , Tratat, Volumul. II , Editura Economica, București 2003,*
2. **Mircea DUȚU** – *Tratat Dreptul Mediului, Editura CH Beck, București 2007,*
3. **Mircea DUȚU, Andrei Duțu** – *Dreptul de proprietate și exigențele protecției mediului, Ed. Universul Juridic, București, 2011*
4. **FAURE, Michael** - *Deterrence, insurability and compensation in environmental liability, Viena, SPRINGER VERLAG, 2003*
5. **Kramer Ludwig**, *CASEBOOK ON EU ENVIRONMENTAL LAW, Oxford: HART PUBLISHING, 2004*
6. **Daniela MARINESCU**, *Tratat de Dreptul Mediului, ediția a IV-a revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2010*
7. **Lucreția Dogaru**, *Dreptul Mediului – curs Universitar, Ed. Universității „Petru Maior” Tg. Mureș, 2008,*
8. **Mihaela BULEANDRĂ**, *Elemente de Standardizare și Legislație a Mediului, Edit. Universității București, 2007;*
9. **Alexandru PĂTRUȚI** - *Etica protecției mediului , <http://mises.ro/928/>*
10. **Ion M. Anghel, Ingrid Săndulescu Nicolau** – *Dreptul mediului, - caiet de seminar, Constanța 2007*
11. **D.M. BOGDAN**, *NOTE de Curs Universitar, Dreptul Mediului, Alba Iulia, 2016.*
12. **Mircea DUȚU** - *Criminologia mediului, Revista DREPTUL, UNIUNEA JURISTILOR DIN ROMANIA, 2013*

Legislație:

1. CONSTITUȚIA ROMÂNIEI
2. Legea nr. 263/2005
3. Legea nr. 426/2001
4. Legea nr. 431/2003
5. Legea nr. 139/2002
6. Legea nr. 515/2002
7. Legea nr. 3/2001
8. Legea nr. 310/2004
9. HOTĂRĂREA DE GUVERN 621/2005
10. HOTĂRĂREA DE GUVERN 167/2010.
11. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 196/2005
12. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr. 112/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu, cu modificările și completările ulterioare
13. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, este necesară parcurgerea procedurii de evaluare adecvată, în cadrul căreia se elaborează Studiul de evaluare adecvată.
14. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 152/2005, privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării, aprobată prin Legea nr. 84/2006. HOTĂRĂREA DE GUVERN nr. 1076/08.07.2004
15. HOTĂRĂREA DE GUVERN nr. 788/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului Parlamentului European și al CE nr. 1013 privind transferul de deșeuri.
16. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 195/ 2005
17. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr. 440/ 2005
18. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr. 893/ 2005
19. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr.152/ 2005
20. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.322/ 2005
21. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.1902/ 2004
22. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.95/ 2003
23. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.1159/ 2003
24. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.1057/ 2001
25. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.349/ 2005
26. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.621/ 2005
27. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.268/ 2005
28. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.170/ 2004

<p>29. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr. 2406/ 2004 30. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr. 448/ 2005 31. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.856/ 2002 32. HOTĂRĂREA GUVERNULUI nr.352/ 2005</p> <p>Tratate și Convenții Internaționale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) 30.11-11.12.2015 2. Convenția de la Lome IV semnată în 15 decembrie 1989. 3. Convenția de la Cotonou semnată la 23 iunie 2000 cu aplicabilitate din 01 aprilie 2003. 4. Convenția pentru protecția păsărilor utile agriculturii, semnată la Paris, la 19 martie 1902 5. Tratatul privind prezervarea și protecția focilor pentru blană din 1911 6. Planul de acțiune intitulat „Agenda 21“ în urma reuniunii de la Rio de Janeiro 7. Declarația de la Rio de Janeiro privind mediul <p>Pagini Internet (Web Site-uri):</p> <p>www.mmediu.ro www.anpm.ro http://www.gnm.ro/ http://ec.europa.eu/environment/index_en.htm http://www.andrad.ro/ http://ec.europa.eu/energy/nuclear/euratom/euratom_en.htm http://www.iaea.org/ http://www.cdep.ro</p> <p>Acte normative din legislația europeană:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Directiva nr. 85/337/EEC privind efectele anumitor proiecte publice și private asupra Mediului, modificată prin Directiva 97/11/EC 2. Directiva nr. 2001/42/CE privind evaluarea anumitor planuri și programe asupra Mediului. 3. Directiva nr. 90/313/EEC, modificată prin Directiva nr. 2003/4/CE. 4. Directiva nr. 2003/35/CE, a modificat Directivele nr. 85/337/CEE și 96/61/CE în ce privește participarea publicului la justiție 5. Directiva nr. 91/692/EEC, privind Standardizarea și Raportarea unor informații privitoare la Mediu 6. Regulamentul Legea nr. 1973/92 privind crearea unui instrument financiar pentru Mediu 7. Directivele nr.: 75/442/CEE, 91/157/CEE privind bateriile; 91/689/CEE privind deșeurile periculoase; 94/2/CEE privind ambalarea; 96/62/CE privind calitatea aerului și 91/676/CEE privind poluarea cu nitrați a solului destinat agriculturii 		
8.3 Seminar		
Consacrarea constituțională a dreptului fundamental la un Mediu sănătos	Dezbateri/ Studiu de caz Decizia nr. 112/1997 a CSJ <u>Cauza Băcilă /România</u> Decizia Surugiu contra României Decizia 1409/2005 a ÎCCJ	
Noțiunea de informație privitoare la mediu: Acces; Public interesat; Informația de mediu între public și transparență;	Expunere; Discuții; Convenția de la Aarhus <u>Chassagnou contra Franței</u> <u>Sentința Civilă CA ALBA 151/2005</u>	
Dreptul de asociere în organizații pentru protecția Mediului; Consultare publică în Decizia de Mediu	Sentința civilă 348/2005 a Tribunalului Alba	
Poluare și implicații în societate.	Dezbateri/ Studiu de caz <u>HATTON contra Marii Britanii</u> Convenția de la Lugano	
Principii etice de drept al Mediului	Dezbateri/ Studiu de caz Expunere Decizia Marismas de Santona – CJCE/1993	

	<u>Fadeyeva contra Rusiei</u>	
Nulitate absolută a actelor de Mediu	Dezbateri/ Studiu de caz <u>Oneryildiz contra Turciei</u>	
Ministerul Mediului/ Agenția de Mediu/ Garda de Mediu	Dezbateri/ Studiu de caz	
Acord de Mediu, Autorizație de mediu, Autorizație integrată de mediu	Dezbateri/ Studiu de caz Directiva SEVESO Decizia Civilă nr. 2092/2005 a CA Alba	
Reglementari privind protecția atmosferei, apei, solului și subsolului	Dezbateri/ Studiu de caz	
Reglementari privind Clasificarea deșeurilor	Dezbateri/ Studiu de caz	
Clasificare, etichetare, transport, depozitare, manipulare substanțe chimice și produse periculoase	Dezbateri/ Studiu de caz Convenția de la BASEL <u>Caz Tătar/România</u> Cazul Miercurea Sibiului	
Autorități internaționale și naționale de supraveghere și control al activităților nucleare	Dezbateri/ Studiu de caz Agenția Nucleară și pentru Deșeurile Radioactive	
Răspundere civilă delictuală. Răspundere contravențională. Răspundere Penală	Dezbateri/ Studiu de caz <u>Răspundere civilă</u>	
Limitarea altor drepturi fundamentale în raport cu dreptul fundamental la un mediu sănătos.	Dezbateri/ Studiu de caz	
Conceptul de dezvoltare durabilă și legislația de mediu	Dezbateri/ Studiu de caz <u>Caz Fagerskiold/Suedia</u>	
Arii protejate (Delta Dunării, Parcuri Naționale, rezervații, etc.)	Dezbateri/ Studiu de caz	
Piramida deșeurilor între progres economic și mediu protejat	Dezbateri/ Studiu de caz <u>Film prezentare</u>	
	Dezbateri/ Studiu de caz	

8.4 Bibliografie

1. **Mircea DUȚU** - *Dreptul Mediului, Tratat, Volumul. II, Editura Economica, București 2003,*
2. **Mircea DUȚU** – *Tratat Dreptul Mediului, Editura CH Beck, București 2007,*
3. **Lucreția Dogaru,** *Dreptul Mediului – curs Universitar, Ed. Universității „Petru Maior” Tg. Mureș, 2008,*
4. **Mihaela BULEANDRĂ,** *Elemente de Standardizare și Legislație a Mediului, Edit. Universității București, 2007;*
5. **D.M. BOGDAN,** *Curs Universitar, Dreptul Mediului, Alba Iulia, 2014.*

Legislație:

1. CONSTITUȚIA ROMÂNIEI
2. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI 196/2005
3. HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 112/2009 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu, cu modificările și completările ulterioare
4. ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, este necesară parcurgerea procedurii de evaluare adecvată, în cadrul căreia se elaborează Studiul de evaluare adecvată.

Tratate și Convenții Internaționale:

1. Convenția de la Lome IV semnată în 15 decembrie 1989.
2. Convenția de la Cotonou semnată la 23 iunie 2000 cu aplicabilitate din 01 aprilie 2003.
3. Convenția pentru protecția păsărilor utile agriculturii, semnată la Paris, la 19 martie 1902
4. Tratatul privind prezervarea și protecția focilor pentru blană din 1911
5. Planul de acțiune intitulat „Agenda 21” în urma reuniunii de la Rio de Janeiro
6. Declarația de la Rio de Janeiro privind mediul

Pagini Internet (Web Site-uri): www.mmediu.ro; www.anpm.ro; <http://www.gnm.ro>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă studenților posibilitatea înțelegerii contextuale a nevoii de DREPT al Mediului ca o cerință în plan internațional. Studiu se axează pe problematica Dreptului de Mediu intern ce deriva din obligațiile ce ne revin din Dreptul Comunitar, constituit la rândul său din Cerințele Convențiilor Internaționale în Domeniul Mediului. Piața muncii, asociațiile profesionale, administrația de stat și publică are nevoie de specialiști în problematica de Drept al Mediului care este tot mai acută în relațiile dintre state, relațiile dintre antreprenori și societate, etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen scris</i>	80%
	-	-	-
Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Test de evaluare</i>	-
	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Dezbateri și proiecte</i>	10%
Activități gen teme (referate/ eseuri/ traduceri/proiecte)	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Referate tematice</i>	10%
	-	-	-

10.4 Standard minim de performanță:

Descrieți modalitatea practică de evaluare finală:

Lucrare scrisă descriptivă cu trei subiecte a câte 3 puncte fiecare și un punct din oficiu

Cerințe minime pentru Nota 5: Să dovedească însușirea minimă a materiei. Lucrarea a nu conține erori grave. Activitate minimă prin prezență la curs și seminar de 50%.

Cerințe pentru Nota 10: Răspuns corect la toate cele trei subiecte din lucrarea scrisă. Activitate susținută în timpul semestrului. Referat prin care se dovedește cunoașterea unor elemente din bibliografia indicată.

Data completării

27 septembrie 2016

Semnătura titularului de curs

Lect.univ. Dr. Decebal BOGDAN

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în catedră

.....

Semnătura director de departament

Conf. Univ. Dr. Laura Cetean Voiculescu